

МИНИСТЕРСТВО НА ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО

УТВЪРЖДАВАМ
МИНИСТЪР НА ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО:

(Н.МОСКОВ)

24.09.2016 г.

СЪГЛАСУВАНО:
МИНИСТЪР НА ОТБРАНАТА:

(Н.НЕНЧЕВ)

...2016 г.

УЧЕБНА ПРОГРАМА

ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА СПЕЦИАЛНОСТ ПО
“ПРЕВАНТИВНА ВОЕННА МЕДИЦИНА”

СОФИЯ
2016 год.

УЧЕБНА ПРОГРАМА
ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА СПЕЦИАЛНОСТ ПО
“ПРЕВАНТИВНА ВОЕННА МЕДИЦИНА”

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Специалност „Превантивна военна медицина” могат да придобият :

1. офицери и цивилни служители с образователно-квалификационна степен “магистър“ по медицина, работещи във въоръжените сили на Република България или включени в резерва ;
2. лица с образователно-квалификационна степен “магистър“ по медицина, работещи извън системата на въоръжените сили на Република България, при условия и ред, определен от Военномедицинската академия (ВМА) ;
3. чужденци с образователно-квалификационна степен “магистър“ по медицина при условия и ред съгласно чл. 19 ал. 1 и ал. 2 от Наредба № 1/2015 г. на Министерство на здравеопазването .

Целта на обучението за придобиване на специалност по “Превантивна военна медицина” (ПВМ) е теоретическа и практическа подготовка за постигане необходимата квалификация по превенцията на заболявания с инфекциозна етиология или предизвиквани от вредно въздействие на различни фактори от войсковата среда.

Обучението по специалността се организира, регистрира, провежда и контролира от ВМА.

Приемът и провеждането на обучение на специалистите се осъществява съгласно разпоредбите на Наредба № 1 от 22.01.2015 г. на МЗ. Продължителността на специализацията е 3 (три) години, през което време се полагат общо шест колоквиума и завършва с държавен изпит, след като е изпълнена учебната програма и индивидуалният учебен план.

Специализацията може да бъде удължавана за период на срока на прекъсването.

Началникът на ВМА определя за ръководител на специализанта лице с призната съответна специалност (или ползващ се с правата на специалист, съгласно § 4 от преходните и заключителни разпоредби на Наредба № 1) и трудов стаж по нея не по-малко от 5 години. Специализацията се осъществява по индивидуален учебен план, изготвен от ръководителя на специализанта в съответствие с тематичната програма.

Обучението за придобиване на специалност ПВМ включва провеждане на *теоретична подготовка и практическо обучение*.

Теоретичната подготовка включва материал по две главни насоки – епидемиология на инфекциозните болести и съответни раздели от хигиената наука. Осъществява се в Катедра “Военна медицина” на ВМА. През време на специализацията е задължително завършване на основен курс по ПВМ в катедрата с продължителност един месец. Препоръчително е използването на допълнителни форми на обучение като участие в тематични курсове, индивидуално обучение, конгреси и симпозиуми по проблеми, свързани с превантивната военна медицина.

Специализантите изучават въпроси от общата част на епидемиологията на инфекциозните болести, съвременните тенденции в развитието на тази наука, характеристиките и проявлението на епидемичния процес във войските, принципните постановки за противоепидемична дейност на военномедицинската служба и утвърдената система на противоепидемични мероприятия, особеностите в превенцията на инфекциите при военни мисии извън страната, акцентите от съюзническата доктрина за медицинско осигуряване на НАТО и стандартите на алианса в тази област. Важно място в подготовката се отдава на войсковата дезинфекция, дезинсекция и дератизация. Специфичен раздел от цялостната програма разглежда съвременното състояние на биологично оръжие и защитата от него. В специалната част на военната епидемиология се разглеждат проблемите, свързани с епидемичния процес и профилактиката на няколко групи инфекциозни заболявания, със значение за армията.

Въпросите от хигиенните дисциплини предвиждат запознаване на специализантите с предмета и задачите им, принципите за провеждане на адекватна хигиена дейност във въоръжените сили, основният набор от методи и средства за проследяване хигиенното състояние и за открояване на вредно действащите фактори върху здравето на военнослужещите, физиологичните особености и реалните възможности за постигане на оптимално благоприятно въздействие на войсковите условия върху организмите на военнослужещите, изискванията за рационално хранене, водоснабдяване и настаняване при стационарни и полеви условия, отделни аспекти на войсковия труд, влиянието на оръжията за масово унищожаване върху хигиенния фон, някои специфични проблеми при извънказармено настаняване и други аспекти на военната хигиена.

Практическото обучение в рамките на специализацията протича без откъсване от работното място. Специализантите натрупват практически опит в медицинските пунктове на военните формирования в БА, МО и структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната, при осъществяване на текущ хигиенно-епидемиологичен контрол, изпълнявайки обема на възприетите за длъжността им ежедневни функционални задължения. Тя се наблюдава и ръководи методично от ръководителя на специализанта. При необходимост се оказва консултативна помощ от специалистите в катедра “Военна медицина”, катедра “Военна епидемиология и хигиена” и от Научно-приложния център по военна епидемиология и хигиена - ВМА.

Приключването на подготовката по всеки основен модул от раздел “Превантивна военна медицина” завършва с провеждане на колоквиум, резултатите от който се вписват в книжката на специализацията и в учебната документация на катедрата.

Специалността ПВМ е интегрираща дисциплина. В този смисъл, освен учебният материал по основните дисциплини епидемиология и хигиена, преподаването се придружава с представяне на определен минимум знания от други, предимно военномедицински дисциплини. Специализацията по допълнителните дисциплини (Микробиология и вирусология, Клиника на инфекциозните болести, Военномедицинско

планиране, Здравен мениджмънт, Военномедицинско снабдяване, Логистично осигуряване, Медицина на катастрофите) се провежда под формата на индивидуално теоретично и практическо обучение в съответните катедри, клиники и лаборатории на ВМА, получили положителна акредитационна оценка за следдипломно обучение, за времето указано в раздела “Учебен план”. Проведената специализация по допълнителните дисциплини се документира с удостоверение.

Лицата положили успешно държавен изпит получават свидетелство за призната специалност.

Финансирането на специализацията се извършва в съответствие с глава IV от Наредба № 1/22.01.2015г. на Министерството на здравеопазването.

II. ТЕМАТИЧНА ПРОГРАМА

СЪДЪРЖАНИЕ

A. ПРЕВАНТИВНА ВОЕННА МЕДИЦИНА

Модул I: Основни положения на превантивната военна медицина. Обща епидемиология с приложна имунология.

Модул II: Войскава дезинфекция, дезинсекция и дератизация. Биологично оръжие и биологична защита.

Модул III: Специална епидемиология на инфекциозните заболявания с военно значение: въздушно – капкови, чревни, трансмисивни и покривни инфекции.

Модул IV: Комунална хигиена. Лична и колективна хигиена.

Модул V: Хигиена на водата и войсковото водоснабдяване. Хранене и диетика.

Модул VI: Хигиена на войсковата среда и труд, радиационна хигиена и екология.

Б. ДРУГИ МЕДИЦИНСКИ И ВОЕННОМЕДИЦИНСКИ ДИСЦИПЛИНИ

Модул VII: Микробиология и вирусология.

Модул VIII: Клиника на инфекциозните и половопреносимите болести.

Модул IX: Военна медицина – Военномедицинско планиране (ВМП), Здравен мениджмънт, Военномедицинско снабдяване (ВМС), Логистично осигуряване.

Модул X: Медицина на катастрофите.

В. ПРАКТИЧЕСКО ОБУЧЕНИЕ ПО ПРЕВАНТИВНА ВОЕННА МЕДИЦИНА

ТЕМАТИЧНА ПРОГРАМА

А. ПРЕВАНТИВНА ВОЕННА МЕДИЦИНА

Модул I : Основни положения на превантивната военна медицина. Обща епидемиология с приложна имунология.

1. Определение, предмет, задачи и методи на Превантивната военна медицина.
2. Организацията на хигиенно-противоепидемичното осигуряване на войските при бойни действия и мисии. Основни принципи. Система на противоепидемичните мероприятия.
3. Стандарти на НАТО в областта на превантивната военна медицина.
4. Същност и задачи на съвременната епидемиология.
5. Инфекциозен процес – определение, същност и особености.
6. Епидемичен процес – определение, звена и движещи сили. Проявление на епидемичния процес във войските.
7. Източник на зараза – определение, видове.
8. Механизъм на предаване на заразата – видове. Фактори и пътища за разпространение на инфекцията. Епидемиологична класификация на инфекциозните болести.
9. Възприемчивост и имунитет от епидемиологична гледна точка. Имунобиологична структура на войсковите колективи и фактори, които я определят.
10. Вторични движещи сили на епидемичния процес – социални и природни фактори. Роля на военните конфликти и други социални и природни екстремални условия за проявлението на епидемичния процес.
11. Видове епидемии.
12. Природната огнищност. Характеристика на най-важните природоогнищни зони в страната.
13. Планиране на дейността по противоепидемичното осигуряване.
14. Медицинско разузнаване – организация. Анализ на данните и степени за оценка на епидемиологичния риск.
15. Епидемиологично проучване. Цел, задачи, методи и обем.
16. Мероприятия в епидемичното огнище, възникнало по естествен път - противоепидемични и профилактични: спрямо източника на инфекция; спрямо факторите и пътищата на предаване на инфекцията; спрямо контактните лица. Организиране на дейността по ликвидирането му.

- 17.Изоляция и евакуация на инфекциозно болните.
- 18.Имунопрофилактика и химиопрофилактика на инфекциозните заболявания във въоръжените сили. Организация. Регистрация и отчитане на проведените имунизации.
- 19.Средства и методи за специфична профилактика на инфекциозните заболявания. Характеристика на видовете биопрепарати. Постваксинални реакции и усложнения.

Модул II : Войскова дезинфекция, дезинсекция и дератизация (ДДД). Биологично оръжие и биологична защита.

1. Деконтаминация при инфекциозните болести. Значение на ДДД мероприятия за комплексно хигиенно-противоепидемично осигуряване на войските. Организация и провеждане на ДДД мероприятия в медицинските служби на войсковите единици.
2. Войскова дезинфекция и стерилизация – определение, видове и методи. Физичен метод. Дезинфекционно-душови установки на въоръжение в БА.
3. Химически средства за дезинфекция – класификация, механизъм на действие, форми и начини на употреба.
4. Методи и средства за частична санитарно-дезинфекционна обработка и пълна санитарно-дезинфекционна обработка на заразени и поразени.
5. Дезинсекция – биологични особености на инсектите със значение за армията в национален и регионален аспект.
6. Методи и средства за дезинсекция. Химични дезинсектанти.
7. Дератизация – биологични особености на видовете синантропни и полски гризачи в различните региони. Епидемиологично значение на гризачите.
8. Профилактични дератизационни мероприятия в стационарни и полеви военни обекти. Механичен метод за борба с гризачите.
9. Химични средства за борба с гризачите – бързодействащи родентициди и антикоагуланти. Форми за приложение.
- 10.Окомплектованост с дезинфекционни средства на войските.
- 11.Биологическо оръжие – определение, исторически сведения, съвременен състояние. Потенциални биологични агенти.
- 12.Начини за прилагане на биологичното оръжие. Отражение върху епидемичния процес.

13. Организация на защитата от биологичното оръжие (биологична защита). Взаимодействие с военни, национални и международни структури.
14. Изолационни мероприятия – карантина, евакуация на поразените, противоепидемичен режим на работа в медицинските пунктове и лечебни заведения.

Модул III : Специална епидемиология на инфекциозните заболявания с военно значение: въздушно – капкови, чревни, трансмисивни и покривни инфекции.

1. Вариола
2. Варицела
3. Грип и ОРЗ
4. Епидемичен паротит
5. Остри стрептококови заболявания
6. Стафилококови хранителни токсикоинфекции
7. Ботулизъм
8. Шигелози
9. Холера
10. Салмонелози, коремен тиф
11. Вирусен хепатит А
12. Вирусни гастроентерити
13. Бруцелоза
14. Антракс
15. Тетанус
16. Анаеробна газова инфекция
17. Сап и мелиоидоза
18. Малария
19. Лаймска борелиоза
20. Марсилска треска
21. Хеморагични трески
22. Жълта треска
23. Чума
24. Туларемия
25. Кърлежови и комарни енцефалити
26. Ку-треска
27. Петнист тиф
28. СПИН
29. Вирусни хепатит В, С, D.

В раздела нозологичните единици се разглеждат в следната последователност:

- а/ нозогеография – разпространение по света и в България;
- б/ етиологичен агент и епидемиологична характеристика – преживяемост във външната среда и чувствителност към антимикробни средства, диагностика и идентификация;
- в/ патогенеза , клиника и терапия от епидемиологична гледна точка;
- г/ източници на инфекция, естествени и изкуствени механизми, фактори и пътища на разпространение;
- д/ възприемчивост и постинфекциозен имунитет, имунопрофилактика;
- е/ военно-тактическа характеристика на нозологичната единица.

Модул IV : Комунална хигиена. Лична и колективна хигиена

1. Санитарно законодателство на РБългария. Хигиенно нормиране, хигиенни норми и стандарти.
2. Хигиена на казармените райони – основни тенденции при планирането им. Основни принципи на зонироването и планирането на територията на казармените райони. Полоси на строителството – хигиенно значение.
3. Основни хигиенни изисквания към казармената сграда – избор на терен, строителни материали, планировка и функционалност на помещенията, обзавеждане и поддържане.
4. Санитарно – техническо благоустройство на казармената сграда – осветление, вентилация и отопление. Борба с шума.
5. Обезвреждане на отпадъците в казармените райони. Системи за събирането и отстраняването на течните и твърди отпадъци.
6. Хигиенни изисквания при изграждането и използването на фортификационни съоръжения за войските.
7. Хигиенни особености на временните съоръжения за настаняване на войските – военни лагери. Бежански лагери.
8. Хигиена на атмосферния въздух. Източници на атмосферно замърсяване и видове замърсители. Профилактични мероприятия.
9. Хигиена на почвата. Замърсяване на почвата с битови, промишлени и други отпадъци.
10. Значение на личната хигиена в армията – изисквания за поддържането ѝ при стационарни и полски условия и при мисии.

11. Хигиена на видове военното облекло и обувки.
12. Хигиенни изисквания към снаряжението в съвременната армия.
13. Хигиенни изисквания към обработката на човешки трупове и останки.

Модул V : Хигиена на водата и войсковото водоснабдяване. Хранене и диетика.

1. Физиолого – хигиенно и епидемиологично значение на водата. Хигиенно нормиране на количеството вода в мирно и военно време.
2. Хигиенно нормиране качествата на водата в мирно и военно време. Пределно допустими концентрации на токсични продукти в питейната вода.
3. Видове водоизточници – хигиенна характеристика. Основни елементи на централното и децентрализирано водоснабдяване.
4. Организация на водоснабдяването на войските при полеви условия – задачи на медицинската служба и взаимодействието и с други служби. Разузнаване на водоизточник в мирно и военно време.
5. Замърсявания на водоизточници – фекално-битови, промишлени, селскостопански, с отпадъчни води, БОВ, БРВ и БО.
6. Санитарна охрана на водните източници и на вододайните зони. Законодателни положения и норми.
7. Хигиенна обработка на питейната вода в мирно и военно време. Технически средства за пречистване на природните води в полеви условия.
8. Обеззаразяване на питейната вода – методи и средства. Хлориране на питейна вода, видове хлорни препарати.
9. Постоянен и периодичен мониторинг на водоизточници и водопреносна мрежа. Хигиенна експертиза на питейната вода в полеви условия. Микробиологични изследвания на водата. Колититър и микробно число. Химични показатели и тяхната оценка.
10. Физиологични потребности на организма от хранителни вещества и енергия. Енергоразход в мирно и военно време. Калорийност на храната на различните категории военнослужещи.
11. Белтъчини, мазнини и въглехидрати – физиологична роля, биологична стойност, нормиране на потребностите, източници.
12. Минерални вещества – макроелементи и микроелементи, физиологична роля, норми и източници. Витамини.

13. Балансирано хранене – физиологични норми за потребности от хранителни вещества. Режим на хранене.
14. Хранителни войскови дажби. Хранителни надбавки – обща физиолого-хигиенна характеристика.
15. Меню-разкладка.
16. Хигиена на войсковото хранене при екстремални условия – характеристика на субкалорийните дажби. Хранене в заразена местност.
17. Дисбалансирано хранене: енергиен, белтъчен, минерален, витаминен дисбаланс, профилактика.
18. Неблагоприятни ефекти при взаимодействия между храни и лекарства.
19. Хранителни продукти – хранителни и нехранителни съставки, контаминанти. Основни методи за контрол на хранителните продукти. Продуктови набори.
20. Физиологични изисквания към храненето на военнослужещите. Предпазно-профилактично хранене.
21. Организация на войсковото хранене при стационарно и полево разполагане на войските.
22. Контрол на войсковото хранене при стационарно и полево разполагане на войските.
23. Профилактика на немикробните хранителни отравяния – от химични контаминанти, добавки, образували естествено токсични вещества храни и др.
24. Хигиенна експертиза на храна и хранителни продукти в мирно и военно време.

Модул VI : Хигиена на войсковата среда и труд, радиационна хигиена и екология

1. Хигиена на войсковата среда и труд. Професионални вредности-класификация.
2. Микроклиматични условия на войсковата трудова среда – фактори. Профилактика на неблагоприятните микроклиматични условия.
3. Генератори на шум и вибрации във войсковата трудова среда – основни понятия и характеристики, въздействие върху здравето и боеспособността. Профилактика.
4. Нейонизиращи лъчения като фактор на войсковата трудова среда – радиочестотни ЕМП, инфрачервена радиация, лазерно лъчение. Въздействие върху здравето и профилактика.

5. Прах в условията на военния труд – основни понятия, класификация. Хигиенно значими свойства на праховете, прахова патология. Мерки за борба с праховите аерозоли.
6. Режими на труд и физиологичната му организация. Работоспособност и умора. Ергономия.
7. Основни понятия и единици, характеризиращи йонизиращите лъчения. Физически основи на съвременното ядрено оръжие.
8. Характеристика на основните свойства на електромагнитните и корпускуларните нейонизиращи лъчения.
9. Въздействие на йонизиращата радиация върху организма – стохастични и нестохастични ефекти. Остро и хронична лъчева болест.
10. Пътища на разпространение на радиоактивните изотопи в околната среда и човека.
11. Лъчезащита – организация, основни принципи. Норми за радиационна безопасност.
12. Лъчезащита при открити и закрити източници на йонизираща радиация.
13. Радиационно-хигиенни проблеми при работа с източници на йонизиращи лъчения в армията.
14. Основи на радиационно-хигиенния и дозиметричен контрол.
15. Организация и методи на радиационно-хигиенна експертиза на храни, контаминирани с продукти на ядрените взривове във военно време.
16. Организация и съвременни аспекти на екологическата защита и опазването на околната среда във въоръжените сили.
17. Отровни растения и животни със значение за армията. Профилактика.
18. Природоклиматични въздействия върху здравето на военнослужещите.

Б. ДРУГИ МЕДИЦИНСКИ И ВОЕННОМЕДИЦИНСКИ ДИСЦИПЛИНИ

Модул VII : Микробиология и вирусология

1. Микробиологична лаборатория – устройство и организация на работа.
2. Основни положения в микробиологичната диагностика при инфекции с микроорганизми от раздел “Специална епидемиология”.

3. Съвременни бързи микробиологични методи за идентификация на микроорганизмите.
4. Санитарно-микробиологични изследвания на вода, хранителни продукти, предмети и обекти с епидемиологично значение.
5. Нива на микробиологична сигурност. Изисквания и условия за работа с инфекции с висок медицински риск – защитни средства, режим на работа в лабораториите.
6. Вирусологични лаборатории - устройство и организация на работа.
7. Основни групи вируси, патогенни за човека.
8. Принципи и особеност на вирусологичната диагностика – култивиране, серологични реакции, ДНК-тестове и др. съвременни тестове.
9. Екологична оценка на региона по отношение резервоари и преносители на вируси. Географско разпространение на природноогнищни вирусни инфекции в Р България.

Модул VIII : Клиника на инфекциозните и половопреносимите болести.

1. Организация на работа и обем в стационарни и полеви лечебни звена относно хоспитализацията на инфекциозно болните военнослужещи.
2. Противоепидемичен режим на работа в инфекциозните клиники и отделения.
3. Етиология, патогенеза, клиника, методи за ранна диагностика и съвременна терапия на инфекциозните болести от раздел “Специална епидемиология”.
4. Етиология, патогенеза, клиника, методи за ранна диагностика и терапия и диспансерен контрол на половопреносимите болести.
5. Диспансеризация и експертиза на годността за военна служба. Контрол и наблюдение на завръщащите се военнослужещи от мисии и операции.

Модул IX : Военна медицина – Военномедицинско планиране, Здравен мениджмънт, Военномедицинско снабдяване, Логистично осигуряване.

1. Форми на използване на въоръжените сили – кампании и операции. Форми на операциите. Видове операции.

2. Основни принципи на медицинското осигуряване във въоръжен конфликт. Национална и съюзна доктрина за медицинско осигуряване. Роли за оказване на медицинска помощ.
3. Медицинска сортировка. Медицински загуби.
4. Задачи и структура на медицинската служба на въоръжените сили на Р България.
5. Планиране на медицинското осигуряване.
6. Медицинско разузнаване.
7. Военномедицинско снабдяване. Организация на снабдяването във Въоръжените сили на Р България с медицинско имущество.
8. Основи на логистичното осигуряване във въоръжените сили на Р България. Логистично осигуряване на българските военни контингенти, участващи в операции зад граница.
9. Нормативно регламентиране дейността на лечебните заведения в Р България.
10. Здравно осигуряване в Р България.
11. Медицинско осигуряване при асиметрични бойни действия.

Модул X : Медицина на катастрофите.

1. Кризисни ситуации от невоенен характер. Видове, класификация, терминология.
2. Организация на защитата на населението и войските при възникване на бедствени ситуации.
3. Управление на кризи. Национална система за управление на кризи.
4. Организация на медицинското осигуряване при бедствени ситуации и промишлени аварии.
5. Изясняване, оценка на обстановката и вземане на решение за организиране защитата на войските и населението при кризисни ситуации.

В. ПРАКТИЧЕСКО ОБУЧЕНИЕ ПО ПРЕВАНТИВНА ВОЕННА МЕДИЦИНА

По време на обучението специализиращите по превантивна военна медицина трябва да използват познанията от посочените по-горе дисциплини и да отработят следните основни въпроси:

1. Запознаване с практическите аспекти от организацията на противоепидемичното и хигиенно осигуряване на войските в различните звена от медицинската служба.
2. Изучаване и прилагане на нормативни и инструктивни документи, регламентиращи дейността по профилактика и борба с инфекциозните болести в страната и Въоръжените сили на Р България.
3. Организиране и провеждане на специфична профилактика във военно формирование.
4. Организиране и провеждане на ДДД мероприятия във войскова единица.
5. Участие в комплексна проверка на хигиенно-епидемичното състояние на военно формирование. Участие в провеждане на епидемиологични проучвания (при създадена обстановка).
6. Участие при провеждане на медицинско разузнаване в частта му по епидемиология и хигиена на район за разположение и действие на военно формирование.
7. Изготвяне на справки и доклади по въпроси от превантивната медицина до висшестоящи инстанции.
8. Организиране и провеждане на текущ контрол върху храненето, водоснабдяването и настаняването на личния състав.
9. Контрол на микроклимат и вредности от войсковата среда.
10. Участие в работата на Постоянната комисията по екологическа защита и опазване на околната среда на съответното военно формирование (при възможност).

III. УЧЕБЕН ПЛАН

A. ПРЕВАНТИВНА ВОЕННА МЕДИЦИНА

Модул I: Основни положения на превантивната военна медицина. Обща епидемиология с приложна имунология..... *6 месеца*

Модул II: Войскава дезинфекция, дезинсекция и дератизация. Биологично оръжие и биологична защита..... *5 месеца*

Модул III: Специална епидемиология на инфекциозните заболявания с военно значение: въздушно – капкови, чревни, трансмисивни и покривни инфекции. *6 месеца*

Модул IV: Комунална хигиена. Лична и колективна хигиена. *5 месеца*

Модул V: Хигиена на водата, войсковото водоснабдяване. Хранене и диетика. *6 месеца*

Модул VI: Хигиена на войсковата среда и труд, радиационна хигиена и екология. *5 месеца*

B. ДРУГИ МЕДИЦИНСКИ И ВОЕННОМЕДИЦИНСКИ ДИСЦИПЛИНИ

Модул VII: Микробиология и вирусология *15 дни*

Модул VIII: Клиника на инфекциозните и половопреносимите болести. *15 дни*

Модул IX: Военна медицина – Военномедицинско планиране, Здравен мениджмънт, Военномедицинско снабдяване, Логистично осигуряване. *15 дни*

Модул X: Медицина на катастрофите..... *15 дни*

V. ОСНОВЕН КУРС ПО ПРЕВАНТИВНА ВОЕННА МЕДИЦИНА

..... *1 месец*

IV. ЗАДЪЛЖИТЕЛНИ КОЛОКВИУМИ

- 1. Основни положения на превантивната военна медицина. Обща епидемиология с приложна имунология.**
- 2. Войскава дезинфекция, дезинсекция и дератизация. Биологично оръжие и биологична защита.**
- 3. Специална епидемиология на инфекциозните заболявания с военно значение: въздушно – капкови, чревни, трансмисивни и покривни инфекции.**
- 4. Комунална хигиена. Лична и колективна хигиена**
- 5. Хигиена на водата, войсковото водоснабдяване. Хранене и диетика.**
- 6. Хигиена на войсковата среда и труд, радиационна хигиена и екология.**

V. ЛИТЕРАТУРА:

1. Ваксини и имунизации. Практическо ръководство. М.Кожухарова, Н.Гачева. С., 2001.
2. Вирусни хеморагични трески и биотероризъм. В.Сербезов и З.Кълвачев, ред., С, 2005.
3. Епидемиология на инфекциозните болести. Т.Димитрова, ред. Медицинско издателство „Арсо”, С., 2012.
4. Инфектология. Б.Илиев, Г.Митов, М.Радев, ред., С, 2001.
5. Инфразвук, ултразвук, шум и вибрации. Д.Цветков и М.Ангелова, ред. Второ издание. Медицина и физкултура, С., 2007.
6. Концепция за опазване и възстановяване на околната среда в районите на дислокация на военните формирования и в местата за провеждане на учения и мероприятия, свързани с отбраната на страната, ВИ, 2011 год.
7. Лекционен фонд на Катедра “Военна медицина” – ВМА.
8. Медицинско осигуряване на въоръжените сили в операциите. Н.Колев, С.Чупетловски, С.Узунов, С., ВИ, 2008.
9. Предавани с кърлежи инфекции при човека в България. В.Сербезов и Т.Кантарджиев, ред., С., 2003.
10. Стандартизационни документи на НАТО по въпросите на превантивната медицина, медицинското планиране, военномедицинското снабдяване, медицинското осигуряване и защитата от ядрено, химическо и биологическо оръжие.
11. Теоретичен анализ на съвременната епидемиология. П.Георгиев и П.Драганов, ред., Медицина и физкултура. С., 2006.
12. Тероризъм. Оценка и управление на медицинския риск. С.Тонев, ред., „Ирита”, С., 2008.
13. Хигиена. Том I – Хигиена и екология. Д.Цветков, ред. Трето издание. Издателство „Камея” ООД, С., 2014.
14. Хигиена. Том II – Трудова медицина. Д.Цветков, ред. Второ издание. Издателство „Камея” ООД, С., 2014.
15. Хронични заразни заболявания. П.Георгиев, ред., Медицина и физкултура. С., 2010.
16. Превантивна военна медицина. Учебник. Част I – Организация и провеждане на противоепидемичната дейност. Д.Шаламанов, И.Попиванов, А.Петков, Ц.Цветанов. ВМА, С., 2010.
17. Allied Joint Medical Support Doctrine - AJP-4.10(B), NATO Standardization Office, Brussels, 2015.

18. FM 4-02. Force Health Protection in a Global Environment. USA, Headquarters, Department of the Army, 2003.
19. FM 4-02.17. Preventive Medicine Services. USA, Headquarters, Department of the Army, 2000.
20. Medical Aspects of Biological Warfare. Dembek ZF, editor. Washington DC: Borden Institute. Walter Reed Army Medical Center; 2007.
21. USAMRIID's Medical management of biological casualties handbook. Woods JB, editor. 6th edition. US Army Medical Research Institute of Infectious Diseases, Fort Detrick - Frederick, Maryland, USA, 2005.
22. Medical Aspects of Harsh Environments. Pandolf KB and Burr RE, editors. Vol. 1, Borden Institute, Walter Reed Army Medical Center, Washington, D.C., USA, 2001.
23. Medical Aspects of Harsh Environments. Pandolf KB and Burr RE, editors. Vol. 2, Borden Institute, Walter Reed Army Medical Center, Washington, D.C., USA, 2002.
24. Military Preventive Medicine. Mobilization and Deployment. Vol. 1. Kelley P, editor. Borden Institute. Walter Reed Army Medical Center. USA, 2003.
25. Military Preventive Medicine. Mobilization and Deployment. Vol. 2. Kelley P, editor. Borden Institute. Walter Reed Army Medical Center. USA, 2005.

**НАЧАЛНИК НА ВОЕННОМЕДИЦИНСКА АКАДЕМИЯ
ГЕНЕРАЛ –МАЙОР ЧЛ.-КОР. ПРОФ.**

НИКОЛАЙ ПЕТРОВ, Д.М.Н.